વિક્રમ સંવત-૨૦૩૬, ભાદરવા સુદ-૯, ગુરુવાર, તા. ૧૮-૯-૧૯૮૦
વચનામૃત-૩૯૩, પ્રવચન નં. ૩૭

આજ પાંચવાં ધર્મ. પાંચવા દિન હૈ ન? સત્ય ધર્મ. ઉત્તમ સત્ય ધર્મકા પાંચવા દિન હૈ.

जिणवयणमेव भासदि, तं पालेदुं असक्कमाणो वि।
ववहारेण वि अलियं, ण वददि जो सच्चवाई सो।।३६८।।

જિનવચનમેં જો કહા હૈ, ઉસે બરાબર માનના, જાનના. અપનેસે પલ સકે નહીં તો ઉસ દોષકો દોષ જાનના. હૈ ન? '**तं पालेदुं असक्कमाणो**' આચાર આદિ પાલના અશક્ય હો. સેઠ નહીં આયે હૈં? સમજમેં આયા? અપની શક્તિ અનુસાર પાલે. પરંતુ અશક્તિ હો તો છિપાયે નહીં કિ હમારા દોષ નહીં હૈ. દોષકો દોષ બરાબર જાને. ઔર દોષકો દોષ બરાબર કહે. શાસ્ત્રમેં લેખ હૈ, અષ્ટપાહુડમેં, કિ ચરિત્ત ભટા સિઝંતી, દંસણ ભટા ન સિઝંતિ. ચારિત્રદોષ હૈ, અંદર લગતા હો... આયે, સેઠ આયે. ચારિત્રદોષ લગતા હો તો વહ તો સિઝંતિ. મુક્તિમેં જાયેગા. ક્યોંકિ ખ્યાલમેં હૈ. વહ દોષ ખ્યાલમેં હૈ. પરંત દંસણ ભટ્ઠા-જો શ્રદ્ધાસે ભ્રષ્ટ હૈ, વાસ્તવિક વીતરાગતત્ત્વ, પરમાત્માને કહે તત્ત્વસે વિરુદ્ધ કુછ ભી હો તો વહ તો સંસારમેં રખડેગા. ક્યા કહા, સમજમેં આયા?

જિનવચનમેં કહે '**ઉસમેં જો આચાર આદિ કહા ગયા હૈ ઉસકા પાલન કરનેમેં અસમર્થ હો...**' પાલન કરનેકી શક્તિ ન હો તો ઉસે છિપાયે નહીં. સત્યવાદી હૈ ન. અપના દોષ લગા હો ઉસે છિપાયે નહીં. ક્યોંકિ ઐસા સિદ્ધાંત હૈ કિ ચરિત્ત ભટા સિઝંતિ. અષ્ટપાહુડમેં પહલે દર્શનપાહુડમેં હૈ કિ કદાચિત્ કોઈ ચારિત્રભ્રષ્ટ હો, ચારિત્રમેં દોષ હો તો વહ તો સિઝંતિ. ક્યોંકિ ઉસકે ખ્યાલમેં હૈ કિ યહ દોષ હૈ. પરંતુ દંસણ ભટ્ઠા ન સિઝંતિ. આહાહા..! જો શ્રદ્ધાભ્રષ્ટ હૈ, શ્રદ્ધાકી મૂલમેં ભૂલ હૈ, ઉસકી કભી મુક્તિ હોગી નહીં. આહાહા..! સમજમેં આયા?

સિદ્ધાંતમેં ઐસા લેખ હૈ. દર્શનપાહુડ, અષ્ટપાહુડ, કુંદકુંદાચાર્ય. ચરિત્ત ભટા સિઝંતિ. ચારિત્રમેં દોષ લગા હો તો ઉસે ખ્યાલમેં હૈ તો વહ તો છોડકર મુક્તિ હોગી. પરંતુ દંસણ ભટા ન સિઝંતિ. પરંતુ શ્રદ્ધાભ્રષ્ટ હૈ ઉસકી મુક્તિ કભી નહીં હોગી. દંસણ

ભટા, ભટા જ્ઞાન ભટા, ચરિત્ત ભટા. દર્શનભ્રષ્ટ હૈ (અર્થાત્) વાસ્તવિક તત્ત્વકી સ્થિતિસે વહ તો દર્શનસે ભ્રષ્ટ હૈ, જ્ઞાનસે ભ્રષ્ટ હૈ, ચારિત્રસે ભ્રષ્ટ હૈ. ઐસા પાઠ હૈ. આહાહા..! ઉસકી તો લોગોંકો દરકાર નહીં હૈ કિ દર્શન ક્યા (હૈ)? ક્રિયા પર લક્ષ્ય. બાહરકી યહ ક્રિયા, બાહરકી વહ ક્રિયા, બાહરકી યહ ક્રિયા. યહાં કુંદકુંદાચાર્ય દર્શનપાહુડમેં તો યહ સ્પષ્ટ બાત કરતે હૈં. મુનિવ્રત ધારણ (ક્રિયા હૈ) ઔર મુનિ ઐસા કહે કિ ચરિત્ત ભટા સિઝંતિ. સમ્યગ્દર્શન હૈ. અપના અનુભવ આત્માકા ભાન હૈ કિ મૈં શુદ્ધ ચૈતન્ય હૂં, ફિર ભી પર્યાયમેં ચારિત્રકા દોષ લગતા હૈ. વિષયકી વાસના, ક્રોધ, માન, લડાઈકા ભાવ ઐસા સમકિતીકો ભી આતા હૈ. આહાહા..! તો ભી ઐસે ભગવાન કુંદકુંદાચાર્ય કહતે હૈં, વહ દોષ હૈ, ફિર ભી ચરિત્ત ભટા સિઝંતિ. ક્યોંકિ ઉસકે ખ્યાલમેં હૈ. જ્ઞાનમેં હૈ કિ યહ દોષ હૈ, વહ આદરણીય નહીં હૈ. કર્મકે નિમિત્તકી પ્રેરણાસે અપનેમેં અપને અપરાધસે વિકાર હો ગયા. ઐસા જ્ઞાનીકો ખ્યાલમેં હૈ. આહા..! વિકાર હુઆ હૈ ફિર ભી, ચારિત્રદોષ હૈ ફિર ભી કુંદકુંદાચાર્ય દર્શનપાહુડમેં કહતે હૈં કિ ચરિત્ત ભટા સિઝંતિ. વહ દોષ ઉસકે ખ્યાલમેં હૈ કિ મેરેમેં યહ દોષ હૈ, વાસના ઉઠી હૈ, ઈસ પ્રકારકા રાગ હૈ. દંસણ ભટા ન સિઝંતિ. આહાહા..! સત્ય યહ હૈ, સત્ય ધર્મ યહ હૈ. આહાહા..!

જૈસા ભગવાનને કહા ઉસસે કુછ ભી કિંચિત્ ભી ફેરફાર, એક અક્ષરકા ભી ફેરફાર હો તો વહ મિથ્યાદૃષ્ટિ હૈ. આહા..! લિખા હૈ, ભાઈ! અષ્ટપાહુડમેં સૂત્રપાહુડ હૈ ન? વહાં વિસ્તાર કિયા હૈ. વિસ્તારસે લિખા હૈ ઔર મૂલ પાઠમેં હૈ. સિદ્ધાંત જો વીતરાગ સર્વજ્ઞ પરમાત્માને કહા, ઉસમેં એક અક્ષર ભી માન્યતામેં ફેરફાર હૈ, સત્યસે વિરૂદ્ધ (માન્યતા હૈ).. આહાહા..! તો વહ ભ્રષ્ટ હૈ, શ્રદ્ધાસે ભ્રષ્ટ હૈ. પરંતુ ચારિત્રભ્રષ્ટમેં અપનેમેં ખ્યાલમેં હૈ કિ યહ દોષ હૈ. અપનેમેં ક્રોધ હૈ, થોડા રાગ આતા હૈ, વિષયવાસના ભી સમકિતીકો આ જાતી હૈ. આહાહા..! માલૂમ હૈ, ખ્યાલ હૈ. શાસ્ત્ર કહતે હૈં કિ ચરિત્ત ભટા સિઝંતિ. સેઠ! ઉસકે ખ્યાલમેં હૈ, ઉસકી શ્રદ્ધામેં હૈ કિ મેરેમેં ચારિત્રદોષમેં ફેરફાર હો ગયા. ફિર ભી ઉસકી મુક્તિ હોગી. ક્યોંકિ ઉસકે ખ્યાલમેં હૈ તો વહ છોડ દેગા. પરંતુ જિસકો શ્રદ્ધાકા ખ્યાલ હી નહીં હૈ કિ ક્યા ચીજ હૈ ઔર એક અક્ષર ભી વિપરીત હો, ઐસા પાઠ હૈ. આહાહા..! સિદ્ધાંતમેં જો કહા.. સૂત્રપાહુડમેં પાઠ હૈ. અષ્ટપાહુડ હૈ ઉસમેં દૂસરા સૂત્રપાહુડ હૈ. ઉસમેં એક અક્ષર ભી જો ભગવાનને કહા ઉસમેં ફેરફાર માને.. આહા..! તો અસત્ય માનનેવાલા શ્રદ્ધાસે ભ્રષ્ટ હૈ તો ઉસકી કભી મુક્તિ હોગી નહીં. વહ સત્ય ધર્મ હૈ. જૈસા સત્ય હૈ ઐસી શ્રદ્ધા કરતા હૈ. પરંતુ ચારિત્રમેં દોષ હો તો ભી છોડેગા ઔર ક્રમશઃ (મુક્તિમેં

જાયેગા).

શ્રેણિક રાજા. ક્ષાયિક સમકિતી. હજારોં રાનિયાં. હજારોં રાજા ચંવર ઢાલે. ફિર ભી સમકિતી (હૈં). આહાહા..! ફિર ભી સમય-સમયમેં તીર્થંકર ગોત્ર બાંધતે હૈં. ક્યા કહા? ઓહોહો..! ઐસે રાગમેં પડે હૈં, સ્ત્રી આદિમેં વિષયમેં પડે હૈં, ફિર ભી સમય-સમયમેં ક્ષાયિક સમકિતી આત્મજ્ઞાની યથાર્થ હૈ તો સમય-સમયમેં તીર્થંકર ગોત્ર બાંધતે હૈં. ઐસે દોષકે કાલમેં ભી તીર્થંકર ગોત્ર બાંધતે હૈં. આહાહા..! ક્યોંકિ સત્ય ખ્યાલમેં હૈ. સત્યકી યથાર્થ પ્રતીતિકા અનુભવ હૈ. તો દોષ હૈ વહ ઉસકે ખ્યાલમેં હૈ. વહ દોષ છોડેગા ઔર ચારિત્ર નિર્મલ કરેગા ઔર મોક્ષ હોગા. પરંતુ શ્રદ્ધામેં થોડા ભી ફેરફાર હો.. આહાહા..! જો ભગવાનને કહા ઉસસે કુછ ભી દૂસરા માને તો ઉસકો ધર્મ હોતા નહીં, મોક્ષ હોતા નહીં. યહ સત્ય ધર્મ હૈ.

વચનામૃત-૩૯૩. ૩૯૩ ન? ૩૯૩ હૈ. ફિરસે લેતે હૈં, ફિરસે પહલેસે. ૩૯૩. '**જિસે ભવભ્રમણસે સચમુચ છૂટના હો...**' ૩૯૩. પ્રથમ પંક્તિ. '**જિસે ભવભ્રમણસે સચમુચ...**' સચમુચ, હાં! ઐસે કહે કિ હમેં ભવભ્રમણ નહીં કરના હૈ ઔર હમે જન્મ-મરણસે (છૂટના હૈ), ઐસા તો બોલે. ઉસમેં કથનમેં ક્યા? '**ભવભ્રમણસે સચમુચ છૂટના હો...**' યથાર્થપને ઉસે ભવ લેના હી નહીં હૈ, ભવ કરના હી નહીં હૈ. ઐસી અંતર દૃષ્ટિમેં જિસકી દૃષ્ટિ હૈ, '**ઉસે અપનેકો પરદ્રવ્યસે ભિન્ન...**' આહાહા..! શરીર, વાણી, કર્મસે તો ભિન્ન, સ્ત્રી, કુટુંબ, પરિવાર, લક્ષ્મી, ઇચ્છિત, મકાન, વ્યાપાર-ધંધેસે સમકિતી તો ભિન્ન હૈ. આહાહા..! વ્યાપાર હોતા હૈ પરંતુ અંદરમેં સ્વામીપના નહીં હોતા. અજ્ઞાનીકો તો સ્વામીપના હોતા હૈ. હમ કરતે હૈં, હમ કરતે હૈં, હમારા હૈ. હમારા આચરણ હૈ, હમારા ધંધા હૈ, હમારા વ્યાપાર હૈ. હમ વ્યવસ્થાપક, હમ બરાબર વ્યવસ્થા કરતે હૈં. વહ મિથ્યાદૃષ્ટિ અજ્ઞાની હૈ. વહ જૈન નહીં. ઉસે જૈનકી શ્રદ્ધા નહીં હૈ. આહાહા..! ઐસી બાત હૈ.

વહ કહતે હૈં કિ '**અપનેકો પરદ્રવ્યસે...**' પરદ્રવ્યમેં તો સ્ત્રી, કુટુંબ, પરિવાર, લક્ષ્મી.. અરે..! દેવ, ગુરુ ઔર શાસ્ત્ર ભી પરદ્રવ્યમેં આયે. '**પરદ્રવ્યસે ભિન્ન પદાર્થ નિશ્ચિત કરકે...**' પરપદાર્થસે મૈં બિલકુલ ભિન્ન હૂં. મેરેમેં રાગ, શરીર, કુટુંબ, ધંધા, વ્યાપાર, પૈસાકા કોઈ સંબંધ નહીં હૈ. વહ ચીજ બિલકુલ ભિન્ન હૈ, મૈં બિલકુલ ભિન્ન હૂં. ઐસા નિશ્ચિત કરકે '**અપને ધ્રુવ જ્ઞાયકસ્વભાવકી મહિમા લાકર,...**' આહાહા..! બહુત અચ્છી બાત હૈ. '**અપને ધ્રુવ જ્ઞાયકસ્વભાવકી મહિમા લાકર...**' પર્યાય હૈ. પરંતુ વહ પર્યાય ધ્રુવકા નિર્ણય કરતી હૈ. આહા..! ધ્રુવ જ્ઞાયકભાવકી મહિમા. મહિમા કરનેવાલી પર્યાય હૈ. મહિમા કરના હૈ ધ્રુવકા. આહાહા..! ક્યા? ત્રિકાલી જ્ઞાયકસ્વરૂપ ભગવાન

ચૈતન્યમૂર્તિ આનંદકંદ પ્રભુ, ઉસકા શ્રદ્ધાન કરના હૈ, ઉસકી મહિમા લાકર. મહિમા કરતા હૈ પર્યાયમેં, મહિમા કરતા હૈ પર્યાય-અવસ્થામેં પરંતુ મહિમા કરતા હૈ ધ્રુવકી. આહાહા..! સમ્યગદર્શન પ્રગટ હોતા હૈ. તબ ઉસકો સમ્યગ્દર્શન પ્રગટ (હોતા હૈ). અભી તો ધર્મકી પ્રથમ સીઢી. આહાહા..! હૈ ન? '**સમ્યગ્દર્શન પ્રગટ કરનેકા પ્રયાસ કરના ચાહિયે.**' આહાહા..!

'**યદિ ધ્રુવ જ્ઞાયકભૂમિકા આશ્રય ન હો...**' આહાહા..! મુદ્દેકા માલ હૈ. યદિ ધ્રુવ ત્રિકાલી ભગવાન નિત્યાનંદ અતીન્દ્રિય આનંદકા કંદ પ્રભુ, ઉસકા જ્ઞાયકભૂમિકા આશ્રય ન હો, ઉસકા જિસકો આલંબન નહીં, અંતરકા આશ્રય નહીં, ત્રિકાલી જ્ઞાયકભાવ ભગવાન આત્મા, ઉસકા જિસકો અવલંબન નહીં-આશ્રય નહીં, ઉસ ઓર ઝુકના નહીં હૈ, સમીપતા નહીં હૈ, આહાહા..! વહ '**જીવ સાધનાકા બલ...**' વહ જીવ સાધનાકા સાધન, મોક્ષકા સાધન, વહ '**સાધનકા બલ કિસકે આશ્રયસે પ્રગટ કરેગા?**' આહાહા..!

મુમુક્ષુ :- અનુભવકી બાત હૈ.

ઉત્તર :- મુદ્દેકી રકમ હૈ. આહાહા..! બહિન બોલે થે. આહા..!

ક્યા કહતે હૈં? અપના ધ્રુવ ત્રિકાલી સ્વભાવ વર્તમાન પર્યાય હૈ. વહ પર્યાય ત્રિકાલકા નિર્ણય કરતી હૈ, અનુભવ કરતી હૈ. ત્રિકાલી જો ધ્રુવ સ્વભાવ, ઉસકા પર્યાય નિર્ણય કરતી હૈ. ઔર '**યદિ ધ્રુવ જ્ઞાયકભૂમિકા આશ્રય ન હો...**' ઐસા ત્રિકાલી ભગવાન આત્મા ધ્રુવ જ્ઞાયક સ્વરૂપ, ઉસકા આશ્રય ન હો તો જીવ સાધનાકા બલ-ધર્મકા સાધનાકા બલ, મોક્ષમાર્ગકા સાધનાકા બલ કિસકે આશ્રયસે પ્રગટ કરેગા? આહાહા..! સમજમેં આયા? મુદ્દેકી રકમ હૈ. દરકાર કહાં દુનિયાકો પડી હૈ. અરેરે..! અનંત-અનંત ભવ કર-કરકે મર ગયા. ઔર અભી જિસકો અનંત ભવ કરને હૈં,... ભવભ્રમણસે સચમુચ છૂટનેકા ભાવ હો, ઉસકી બાત હૈ. આહા..!

યહાં કહતે હૈં, અંતરમેં ધ્રુવ સ્વરૂપ ભગવાન, ઉસકા જ્ઞાયકભૂમિકા આશ્રય ન હો.. આહાહા..! નિત્યાનંદ પ્રભુકા અવલંબન ન હો, નિત્ય ધ્રુવ સ્વરૂપકા આધાર-આશ્રય-અવલંબન.. આહાહા..! ન હો તો જીવ સાધનકા બલ, અપને મોક્ષમાર્ગકા સાધનાકા બલ કિસકે આશ્રયસે પ્રગટ કરેગા? પ્રગટ તો જો ધ્રુવ હૈ ઉસકો દૃષ્ટિમેં લેગા તો મોક્ષમાર્ગ પ્રગટ હોગા. ધ્રુવ લક્ષ્યમેં લેકર પ્રગટ મોક્ષમાર્ગ હોગા. પર્યાય, રાગ, દયા, દાન લક્ષ્યમેં રહેગા તો સંસાર રખડનેમેં હૈ. આહાહા..! મુદ્દેકી રકમ હૈ. આહાહા..! ક્યા કહા?

અપની ચીજ જો ત્રિકાલી ધ્રુવ હૈ, ઉસકા યદિ આશ્રય ન હો તો જીવ મોક્ષમાર્ગકા સાધન કિસકે આશ્રયસે કરેગા? આહાહા..! હૈ? '**બલ કિસકે આશ્રયસે પ્રગટ કરેગા?**'

ક્યા? સાધનાકા બલ. બહુત સંક્ષેપમેં શબ્દ હૈં. સાધનાકા બલકા અર્થ-સ્વરૂપ શુદ્ધ ચૈતન્ય જ્ઞાયક, ઉસકી દૃષ્ટિ કરકે પર્યાયમેં જો બલ ઉત્પન્ન હુઆ-મોક્ષકા માર્ગ, તો યદિ ધ્રુવકા આશ્રય હૈ નહીં, ધ્રુવકા અવલંબન હૈ નહીં વહ કિસકે આશ્રયસે સાધનાકા બલ, મોક્ષમાર્ગરૂપી સાધન. મોક્ષમાર્ગકા સાધન કિસકે આશ્રયસે કરેગા? કિસકે આશ્રયસે પ્રગટ મોક્ષમાર્ગ કરેગા? આહાહા..! ઐસી બાત. પૂરી દુનિયા રખડનેમેં પડી હૈ. અરેરે..!

યહાં તો કહતે હૈં, અંદર ભગવાન ધ્રુવ.. આહા..! નિત્યાનંદ પ્રભુકી દૃષ્ટિ પ્રગટ કરકે સમકિત પ્રગટ કરના. યદિ ઐસે ધ્રુવ જ્ઞાયકભાવકા આશ્રય ન હો તો આત્મા સાધનાકા બલ, મોક્ષમાર્ગકા સાધનાકા બલ કિસકે આશ્રયસે પ્રગટ કરેગા? કિસકે અવલંબનસે પ્રગટ કરેગા? કિસકે આધારસે પર્યાયમેં ઉત્પન્ન હોગા? આહાહા..! લોગોંને દરકાર કરી નહીં. જહાં-તહાં મિલા ઉસમેં (ઘુસ ગયે). ઉસમેં પૈસે દો, પાંચ, દસ ક્રોડ મિલે.. મર ગયા, વહીં અટક ગયા. આહાહા..! ઔર ઈર્દ્ધત-કીર્તિ ધૂલ.. ધૂલ. આહાહા..!

ક્યા કહતે હૈં? બહુત હી સંક્ષિપ્ત શબ્દોંમેં (કહતે હૈં), આત્મા સચમુચ ભવભ્રમણસે રહિત હોનેકા ભાવ હો તો એક ત્રિકાલી ધ્રુવકા અવલંબન લકર સમ્યગ્દર્શન પ્રગટ કરના. ઔર ઉસ ધ્રુવ જ્ઞાયકભાવકે આશ્રય બિના મોક્ષમાર્ગકા બલ, સમ્યગ્દર્શન-જ્ઞાનકા બલ હૈ વહ કિસકે આશ્રયસે પ્રગટ કરેગા? ધ્રુવકે અવલંબન બિના કિસકે આશ્રયસે પ્રગટ કરેગા? સેઠ! ભાષા સંક્ષેપમેં હૈ, પરંતુ માલ હૈ. આહા..! પ્રભુ! તેરી અંદર પ્રભુતા પૂર્ણ પડી હૈ. એક સમયકી પર્યાય ઉસ પ્રભુતાકા આશ્રય ન લે.. આહાહા..! એક સમયકી વર્તમાન દશા ત્રિકાલ જ્ઞાયકસ્વભાવકા આશ્રય ન લે, પ્રભુ! કિસકે આશ્રયસે વહ સાધનકા બલ પ્રગટ હોગા? ધ્રુવકે આશ્રય બિના તો સાધનકા બલ પ્રગટ હોગા નહીં. આહાહા..! સમજનેમેં, સુનનેમેં કઠિન લગે. આહાહા..! સમજમેં આયા?

પર્યાય ઔર રાગ-દ્વેષકે આશ્રયસે તો ધર્મ હોતા નહીં. શરીરકે આશ્રયસે તો હોતા નહીં, યે તો પરદ્રવ્ય હૈ. વહ તો પહલે કહા. કહા ન? '**અપનેકો પરદ્રવ્યસે ભિન્ન પદાર્થ નિશ્ચિત કરકે,...**' યહ પહલે કહા. આહાહા..! સ્ત્રી, કુટુંબ-પરિવાર, લક્ષ્મી, શરીર-મિટ્ટી-ધૂલ, વાણી સબ પરદ્રવ્ય હૈ. '**પરદ્રવ્યસે ભિન્ન પદાર્થ નિશ્ચિત કરકે,...**' દૂસરી પંક્તિ હૈ ન? '**અપને ધ્રુવ જ્ઞાયકસ્વભાવકી મહિમા લાકર,...**' આહાહા..! અપના નિત્યાનંદ પ્રભુ જ્ઞાયકભાવ ઉસકી મહિમા લાકર '**સમ્યગ્દર્શન પ્રગટ કરનેકા પ્રયાસ કરના ચાહિયે.**' આહાહા..! મુદ્દેકી રકમ હૈ. આજ સત્ય ધર્મકા દિન હૈ. પાંચવા દિન. પાંચવા હૈ ન આજ? સત્ય ધર્મ. આહાહા..!

કહતે હૈં કિ સત્ય ધર્મ સત્ય ધ્રુવકે અવલંબન બિના કિસકે અવલંબનસે પ્રગટ

કરેગા? પર્યાયમેં સત્ય ધર્મ-સમ્યગ્દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર મોક્ષકા માર્ગ શુદ્ધ ધ્રુવ જ્ઞાયકભાવકે અવલંબન બિના કિસકે આશ્રયસે સાધનકા બલ પ્રગટ કરેગા? આહાહા..! ભાષા બહુત સંક્ષેમેં હૈ, ભાવ બહુત ગંભીર હૈ. આહા..! ઈસકો પઢકર તો અન્યમતિ વૈષ્ણવ લોગ પઢકર.. આહાહા..! કલ દોપહરકો ઐસા સપના આ ગયા કિ એક સાધુ આયા ઔર એક આદમી આયા. તો સાધુ ઐસા બોલા કિ યહ વચનામૃત ક્યા ચીજ હૈ! આહાહા..! સપનેમેં. કલ દોપહરકો થોડી ઝબકી આ ગયી. કલ દોપહરકો. વહ સાધુ ઐસા બોલા, ગોપનાથમેં બોલા ન? તો વહ અંદરસે આ ગયા. યહ વચનામૃત ક્યા હૈ! આહા..!

યહાં કહતે હૈં, પ્રભુ! તુજે ભવભ્રમણસે સચમુચ છૂટનેકા ભાવ હો, ભવભ્રમણસે છૂટનેકા સચમુચ ભાવ હો તો જ્ઞાયકસ્વભાવ ઐસા ત્રિકાલી ધ્રુવ, ઉસકે અવલંબનસે સમ્યગ્દર્શન પ્રગટ હોગા. આહાહા..! ઔર ઉસકે અવલંબન બિના, પ્રભુ! અનંતકા નાથ પ્રભુ અંદર ધ્રુવ, અનંતજ્ઞાન, અનંતદર્શન, અનંતઆનંદ સર્વાંગ અતીન્દ્રિય આનંદસે ભરા પડા પ્રભુ, ઉસકા અવલંબન બિના કિસકે બલસે તૂ મોક્ષકે માર્ગકા સાધન કરેગા? આહાહા..! યહ બડી બાત હૈ, છોટાભાઈ! આહાહા..! પ્રભુ! તૂ છોટા નહીં હૈ, નાથ! બડા હૈ પ્રભુ અંદર. આહાહા..! અરે..! તૂ ઉસ બડેકા આશ્રય ન લે, અરે..! અકાલ પડતા હૈ ન? અકાલ. તો બડેકા આશ્રય લિયે બિના ગરીબ આદમી બારહ મહિને નિર્વાહ કૈસે કરેગા? પાઠ હૈ ન શાસ્ત્રમેં. અકાલ પડતા હૈ ન? અકાલ. પૈસા નહીં, કમાઈ નહીં, ફસલ નહીં (હોતી). તો બડે ગૃહસ્થકા આશ્રય બિના બારહ મહિનેકા નિર્વાહ કૈસે કરેગા? આહાહા..! ઐસે બડા ધ્રુવ ભગવાન આત્મા, તેરી પર્યાયમેં અકાલ પડા હૈ, પ્રભુ! આહાહા..! અરે..! તુજે તેરી ખબર નહીં હૈ, પ્રભુ! તેરી પર્યાયમેં અકાલ હૈ. આહાહા..! ઉસ અકાલકા નાશ કરનેકા ઔર સમ્યગ્દર્શન આદિ મોક્ષમાર્ગ પ્રગટ કરનેકા સુકાલ ધ્રુવકા આશ્રય બિના કિસકે આશ્રયસે કરેગા? આહાહા..! હૈ તો પર્યાય (આશ્રય) કરતી હૈ. ક્યા કહતે હૈં? અવલંબન તો પર્યાય કરતી હૈ. ધ્રુવ અવલંબન નહીં લેતા. ધ્રુવ તો ધ્રુવ હૈ, કાયમ હૈ. આહાહા..! અરે..! પર્યાય ક્યા ઔર ધ્રુવ ક્યા? પર્યાય બિનાકા દ્રવ્ય તો કભી તીન કાલમેં એક સમય હોતા નહીં. આહાહા..! વહ તો કલ આ ગયા-સામાન્ય વિશેષ સ્વરૂપ. વિશેષ બિના તો સામાન્ય ત્રિકાલ દ્રવ્ય કભી હોતા નહીં. કભી હોગા નહીં. વિશેષ જો પર્યાય હૈ.. આહાહા..! વહ યદિ ધ્રુવ દ્રવ્યકા અવલંબન ન લે તો કિસકે આશ્રયસે તુજે ધર્મકા બલ પ્રગટ હોગા? ધર્મકા બલ તો ધ્રુવકે આશ્રયસે હી પ્રગટ હોગા. આહાહા..!

મુમુક્ષુ :- ગુરુકે ઉપદેશસે નહીં?

ઉત્તર :- ઉપદેશ અનંત બાર સુના. શાસ્ત્ર ભી અનંત બાર પઢા. શાસ્ત્રકે અનંત

બાર પૈર છૂએ, જય ભગવાન, જય ભગવાન! સબ રાગ હૈ. અરે..! સાક્ષાત્ તીન લોકકે નાથ તીર્થંકરદેવ સમવસરણમેં વિરાજતે હૈં. વહાં ઇન્દ્ર આતે હૈં. વહાં તૂ અનંત બાર ગયા થા. અનંત બાર સુના હૈ. પરંતુ ધ્રુવકે અવલંબન બિના પ્રગટ હોગા કહાંસે? આહાહા..! પરકે આલંબનસે તો પ્રગટ નહીં હોગા. વહ તો પહલે કહા ન? '**અપનેકો પરદ્રવ્યસે ભિન્ન પદાર્થ નિશ્ચિત કરકે,...**' આહાહા..! '**અપને ધ્રુવ જ્ઞાયકસ્વભાવકી મહિમા લાકર, સમ્યગ્દર્શન પ્રગટ કરનેકા પ્રયાસ કરના ચાહિયે.**' યહ પ્રયાસ કરના ચાહિયે. આહા..! મૂલ વસ્તુકો છોડકર.. મૂલં નાસ્તિ કુતો શાખા. મૂલ હી નહીં હૈ વહાં ફિર ફલ, ફૂલ કહાંસે આયેગા? આહાહા..!

યહાં વહ કહતે હૈં, ઇસ શબ્દમેં તો બહુત પડા હૈ. '**યદિ ધ્રુવ જ્ઞાયકભૂમિકા...**' ધ્રુવ જ્ઞાયકભૂમિ-નિત્ય જ્ઞાયકભૂમિ-ત્રિકાલી જિસકી સત્તા હૈ. ઐસી સત્તાકા આશ્રય ન હો.. આહાહા..! ત્રિકાલી ભગવાનકા આશ્રય ન હો તો '**જીવ સાધનાકા બલ...**' મોક્ષકી સાધનાકા બલ, ધર્મકી સાધનાકા બલ, સમ્યગ્દર્શન-જ્ઞાન-ચારિત્ર '**કિસકે આશ્રયસે પ્રગટ કરેગા?**' આહાહા..! ઐસે હી પઢ લે તો (સમજમેં આયે ઐસા નહીં હૈ). ઉસમેં માલ ભરા હૈ. અન્યમતિ ભી એક બાર પઢકર ઐસા હો જાયે.. આહાહા..! ક્યા હૈ યહ ચીજ! જૈનમેં કિસીકો માલૂમ નહીં, પઢે તો કુછ માલૂમ પડે નહીં. વ્યર્થ.

યહાં તો ઐસા કહતે હૈં, પ્રભુ! એક બાર સુન! તેરી ચીજમેં દો ચીજ હૈ. એક ધ્રુવ હૈ, એક પર્યાય હૈ. વર્તમાન અવસ્થા ઔર એક ત્રિકાલી ધ્રુવ હૈ. અબ, યદિ તુજે સચમુચ ભવસે રહિત હોના હો તો પર્યાયમેં ધ્રુવકે અવલંબન બિના સમ્યગ્દર્શન પ્રગટ હોગા નહીં. ધર્મકી પહલી સીઢી.. આહાહા..! ધર્મકી પહલી ભૂમિકા પર્યાયમેં-અવસ્થામેં ધ્રુવકે અવલંબન બિના કિસકે બલસે તૂ મોક્ષમાર્ગ પ્રગટ કરેગા? મોક્ષમાર્ગ પ્રગટ કરનેમેં તો ધ્રુવકા અવલંબન હૈ. આહાહા..! 'થોડું લખ્યું ઘણું કરીને જાણજો.' આહા..!

'**જ્ઞાયકકી ધ્રુવ ભૂમિમેં...**' દૂસરા શબ્દ. જ્ઞાયક ભગવાન અંદર ચૈતન્યમૂર્તિ પ્રભુ સચ્ચિદાનંદ અનાદિઅનંત, ઐસે '**જ્ઞાયકકી ધ્રુવ ભૂમિમેં..**' ધ્રુવ ભૂમિ-ધ્રુવ સ્થલ-ધ્રુવ ધામ. ધ્રુવધામમેં '**દૃષ્ટિ જમને પર,...**' આહાહા..! ધ્રુવ ભૂમિમેં દૃષ્ટિ જમને પર. આહાહા..! '**ઉસમેં એકાગ્રતારૂપ પ્રયત્ન કરતે-કરતે...**' '**ઉસમેં એકાગ્રતારૂપ પ્રયત્ન કરતે-કરતે નિર્મલતા પ્રગટ હોતી જાતી હૈ.**' દૂસરા કોઈ ઉપાય હૈ નહીં કિ ઇતની લક્ષ્મીકા ખર્ચ કિયા ઔર ઇતને મંદિર બનાયે ઔર ઇતની દયા પાલી, ભગવાનકી ઇતની માલા ગિની. સબ સંસાર (હૈ). રાગ હૈ, સબ વિકલ્પ હૈ. આહાહા..! અરે..! યહાં તો પુસ્તક પ્રકાશિત હો ગયા હૈ. કરીબ ૮૦૦૦૦ તો પ્રકાશિત હો ગયે હૈં.

યહ બાત કોઈ ભી મધ્યસ્થ હોકર પઢે તો ઉસે માલૂમ પડે કિ માર્ગ તો યહ હૈ. આહાહા..!

'**જ્ઞાયકકી...**' જ્ઞાયક યાની જાનનેવાલા-જાનન સ્વભાવ. ભગવાન આત્મા જ્ઞાયક સ્વભાવ હૈ. સબ પરવસ્તુ, રાગ ભી પર, દયા, દાનકા ભાવ, ભક્તિકા ભાવ ભી પર (હૈ). એક '**જ્ઞાયકકી ધ્રુવભૂમિમેં દૃષ્ટિ જમને પર, ઉસમેં એકાગ્રતારૂપ પ્રયત્ન કરતે-કરતે...**' આહાહા..! જ્ઞાયકભાવમેં એકાગ્રતા કરતે-કરતે '**નિર્મલતા પ્રગટ હોતી જાતી હૈ.**' આહાહા..! થોડી કઠિન સૂક્ષ્મ બાત હૈ, પ્રભુ! પરંતુ માર્ગ યહ હૈ. દુનિયાને ... દિયા હૈ, બેચારેકો માર દિયા હૈ. યહ કરો, વહ કરો, યહ કરો, વહ કરો... તુમ્હારા કલ્યાણ હો જાયેગા. માર ડાલા હૈ. શાસ્ત્રમેં લેખ હૈ. મરણતુલ્ય કર દિયા હૈ. ઉસમેં હૈ, યહ શાસ્ત્ર હૈ. કૌન-સી ગાથા હૈ? ૨૮ હૈ. આહાહા..! અમૃતચંદ્રાચાર્યકા શ્લોક હૈ. આહાહા..! ભગવાન આત્મા કર્મસંયોગસે ઢકા હોનેસે રાગ ઔર દ્વેષ, પુણ્ય ઔર પાપકે ભાવકે અસ્તિત્વમેં રમણતા કરનેસે, તૂ વહાં રહનેસે મરણકો પ્રાપ્ત હો રહા હૈ. મરણકો પ્રાપ્ત હો ગયા હૈ. માનો જીવ હૈ હી નહીં. યે રાગ હી મૈં હૂં ઔર યહી મૈં હૂં. આહાહા..! પુણ્ય ઔર પાપ, ઔર ઉસકા ફલ વહી મૈં હૂં. ઐસા કરકે.. આહાહા..! મરણકો પ્રાપ્ત હો રહા હૈ. ભગવાન આત્મા તો મરણ-માનો કોઈ હૈ હી નહીં. મહાપ્રભુ હૈ વહ તો કુછ હૈ હી નહીં. ઔર ઈસ ધૂલમેં રાગ, પુણ્ય ઔર પાપકે ફલમેં અપના મરણ કર દિયા. તૂ નહીં હૈ. આહાહા..! ઐસી બાત કહાં સુનને મિલે? અથવા સેઠ લોગોંકો મકખન લગાયે તો પૈસે ખર્ચ કરે. ઈસલિયે માનો આહા..! પૈસા ખર્ચ કરે તો લાભ હુઆ. ધૂલ ભી નહીં હૈ. ક્યોં, કપૂરચંદભાઈ! વહ સબ સેઠ હૈ. આહા..! કહીં પાંચ-પચીસ હજાર ખર્ચ કરે ઔર ઐસા કુછ બનાયે-જીવદયા મંડલ, ઉસકે અગ્રેસર હો. જીવદયા મંડલકા અગ્રેસર, પચાસ-સૌ લોગોંકા. હર જગહ કામ લે તો બહુત કામ કિયા. પ્રભુ કહતે હૈં, પ્રભુ! સુન તો સહી, નાથ! તેરી રાગકી ક્રિયાકા અસ્તિત્વમેં તેરા અસ્તિત્વ (માનકર) તૂને તેરા મરણ કિયા હૈ. આહાહા..! તેરી હયાતી-સત્તા પુણ્ય ઔર પાપકી સત્તાકે ઉલ્લાસમેં... આહાહા..! શુભ ઔર અશુભભાવ ઔર ઉસકા ફલ જો ધૂલ-લક્ષ્મી આદિ, ઉસકે ઉમંગમે તેરી ચીજકા તૂને અનાદર કર દિયા. આહાહા..! તેરી ચીજકા મરણ કર દિયા. આહાહા..!

વહ ભ્રાંતિ પરમગુરુ શ્રી તીર્થંકરકા ઉપદેશ.. આહા..! તીન લોકકે નાથકા ઉપદેશ સુનને પર પ્રગટ હોતા હૈ. ધર્મ તબ પ્રગટ હોગા. કલશટીકા હૈ. કલશ હૈ ન? અમૃતચંદ્રાચાર્ય મુનિ ભાવલિંગી સંત હૈં. અમૃતકે ઘરમેં ચલે ગયે હૈં. અમૃતકા.. આહાહા..! ખજાના! ઉસમેં ઘુસ ગયે હૈં. વે બાત કરતે હૈં. પ્રભુ! તેરી હયાતી તો બડી અંદર

હૈ. પરંતુ તૂને અભી તક તો ઐસા કિયા કિ ઉસમેં જો હૈ નહીં, ઐસા પુણ્ય-પાપકા ભાવ શુભ-અશુભ ઔર ઉસકે ફલમેં તૂ કૃતકૃત્ય હો ગયા, તુજે સંતોષ હો ગયા, તેરે આત્માકા તૂને મરણ કર દિયા, માનો કોઈ ચીજ હૈ હી નહીં. આહાહા..! ઈસ ચીજકે આગે કોઈ ચીજ હૈ નહીં. યહીં કહતે હૈં કિ ઈસ ચીજકે આગે દૂસરી કોઈ ચીજ નહીં હૈ. આહાહા..!

'**साधकजीवकी दृष्टि निरंतर शुद्धात्मद्रव्य पर होती है,...**' હૈ? સાધકજીવકી-ધર્મીકી દૃષ્ટિ.. આહાહા..! જિસકો મોક્ષકા માર્ગ સાધના હૈ, ઐસે ધર્મકી દૃષ્ટિ '**निरंतर शुद्धात्मद्रव्य पर होती है,...**' આહાહા..! દૃષ્ટિમેં તો શુદ્ધાત્મદ્રવ્ય પર હી વિરાજતા હૈ, દૃષ્ટિમેં ઉસકા હી આદર હૈ. આહાહા..!

મુમુક્ષુ :- ધ્રુવકા આશ્રય.

ઉત્તર :- ધ્રુવ ત્રિકાલી ભગવાનકા હી અવલંબન હૈ, બસ. આહાહા..! વહી પૂરે આત્માકા જીવન જૈસા હૈ વૈસા માનનેકા સમ્યગ્દર્શન પ્રગટ હોગા. આહાહા..! અરેરે..!

'**साधकजीवकी दृष्टि रिंतर शुद्धात्मद्रव्य पर होती है, तथापि साधक जानता है सबको;...**' અબ ક્યા કહતે હૈં? દૃષ્ટિ દ્રવ્ય પર-જ્ઞાયક પર નિરંતર હૈ, ફિર ભી વહ '**शुद्ध-अशुद्ध पर्यायोंको जानता है...**' જાને સબકો. શુદ્ધ પર્યાય ધર્મકી પ્રગટ હુયી ઉસકો ભી જાને. ઔર અશુદ્ધ પર્યાય હોતી હૈ-શુભાશુભ ભાવ રાગ.. આહાહા..! હૈ અશુદ્ધ. અશુદ્ધ શુભાશુભ રાગ. ઔર શુદ્ધ વહ મોક્ષકા માર્ગ, શુદ્ધ પર્યાય. ત્રિકાલકે અવલંબનસે પ્રગટ હુયી શુદ્ધ પર્યાય. ઉસકો ભી જ્ઞાન જાને-પર્યાયકો, ભલે વહ દૃષ્ટિકા વિષય નહીં હૈ, દૃષ્ટિકા વિષય ધ્રુવ હૈ, પરંતુ સાથમેં જો જ્ઞાન ઉત્પન્ન હુઆ વહ અપની વર્તમાન શુદ્ધ પર્યાયકો ભી જાનતા હૈ ઔર વર્તમાન અશુદ્ધ પર્યાયકો ભી જાનતા હૈ. આહાહા..! અશુદ્ધપર્યાય ભી ધર્મીકો હોતી હૈ. આહાહા..! અશુદ્ધકા દો પ્રકાર-શુભ ઔર અશુભ. શુભભાવ-દયા, દાન, ભક્તિ, વ્રત, તપ આદિ. યહ શુભ હૈ વહ અશુદ્ધ હૈ. ઔર હિંસા, જૂઠ, ચોરી, વિષયભોગ વાસના વહ અશુભ ભી અશુદ્ધ. અશુભ ઔર શુભ દોનોં અશુદ્ધ હૈ. આહાહા..!

દૃષ્ટિ તો નિરંતર શુદ્ધાત્મદ્રવ્ય પર હોતી હૈ. ધર્મીકી દૃષ્ટિ તો ત્રિકાલી જ્ઞાયક સ્વભાવ પર દૃષ્ટિ રહતી હૈ. '**तथापि साधक जानता है...**' ધર્મી જાનતા હૈ. ભલે ગૃહસ્થાશ્રમમેં હો, '**वह शुद्ध-अशुद्ध पर्यायोंको जानता है...**' શુદ્ધકો ભી જાનતા હૈ ઔર અશુદ્ધ આ ગયી (ઉસે ભી જાનતા હૈ). આતા હૈ, વિષયવાસના, સ્ત્રી ભોગ.. આહા..! અરે..! લડાઈકા ભાવ આયા. ભરત ઔર બાહુબલી. દો ભાઈ સમકિતી જ્ઞાની લડાઈમેં આ ગયે. જાનતે હૈં કિ યહ પર્યાય આ ગયી હૈ, વહ મેરી નહીં હૈ, પરંતુ મેરી

કમજોરીસે આ ગયી હૈ. આહાહા..!

'**और उन्हें जानते हुअे उनके स्वभाव-विभावपनेका,...**' જો આત્માકે અવલંબનસે નિર્મલ સમ્યગ્દર્શન હો, વહ સ્વભાવ હૈ ઔર પુણ્ય-પાપકા ભાવ હૈ વહ વિભાવ હૈ. આહાહા..! ધર્મીજીવ સમકિતી ધર્મકી પહલી સીઢીવાલા ધ્રુવકે અવલંબનસે જો સમ્યગ્દર્શન પ્રગટ હુઆ, ઉસકે સાથ જ્ઞાન હુઆ વહ શુદ્ધ-અશુદ્ધ પર્યાયકો જાનતા હૈ. '**जानते हुअे उनके स्वभाव-विभावपनेका,...**' આહાહા..! '**सुख-दुःखरूप वेदनका,...**' સાધકકો આત્માકા સુખ થોડા હૈ ઔર કલ્પનાકા શુભભાવમેં સુખ અસ્થિરતાકા આ જાતા હૈ ઔર અશુભમેં દુઃખ હૈ. શુભમેં ભી દુઃખ હૈ ઔર અશુભમેં ભી દુઃખ હૈ. આહાહા..! ઔર સુખ અપનેમેં આત્માકે આશ્રયસે (હૈ). જો સુખ અપના ત્રિકાલી જ્ઞાયકભાવ ભગવંતસ્વરૂપ, ઉસકે અવલંબનસે જો દશા પ્રગટ હુયી, વહ સુખ હૈ, વહ આનંદ હૈ. બાકી સબ દુઃખ હૈ. પુણ્ય ઔર પાપકા ચાહે જૈસા ભાવ (હો), સબ દુઃખ હૈ. ઉસ '**सुख-दुःखरूप वेदनका...**' આહા..! ઉસકા વિવેક હૈ, ઐસા કહતે હૈં. સમકિતીકો ઉસકા વિવેક હૈ. આહાહા..! અપને સ્વરૂપકા ભી ભાન હૈ ઔર ઐસા વિકારાદિ હૈ ઉસકા ભી ભાન હૈ. આહાહા..! '**सुख-दुःखरूप वेदनका...**' દેખો! યહાં તો દુઃખરૂપ વેદન આત્મા કરતા હૈ, સમકિતી!

મુમુક્ષુ :- સાધકપના હૈ વહાં બાધકપના હોતા હૈ.

ઉત્તર :- હૈ, સાધક હૈ. અભી પૂર્ણ આનંદ નહીં હૈ. પૂર્ણ દુઃખ મિથ્યાદૃષ્ટિમેં, પૂર્ણ આનંદ કેવલીમેં ઔર સાધકમેં થોડા આનંદ ઔર થોડા દુઃખ, દોનોં હૈં. આહાહા..!

'**उनके साधक-बाधकपनेका ईत्यादिका विवेक वर्तता है.**' આહાહા..! અંતરમેં ધર્મીકો સાધકકી ધર્મકી પર્યાય આત્માકે અવલંબનસે જો ઉત્પન્ન હુયી હો ઔર બાધકપર્યાય પુણ્ય-પાપકા ભાવ, સુખ-દુઃખકા વેદન.. આહાહા..! '**ईत्यादिका विवेक वर्तता है.**' જ્ઞાનમેં યહ સબ જાનનેમેં આતા હૈ. દૃષ્ટિમેં અકેલા ધ્રુવ હૈ. સમ્યગ્દર્શનમેં-ધર્મકી પ્રથમ સીઢીમેં તો દૃષ્ટિ તો ધ્રુવ પર હૈ. આહાહા..! ધ્રુવ પરસે દૃષ્ટિ કભી હટતી નહીં. ઔર સાથમેં જો જ્ઞાન હૈ વહ જ્ઞાન સબકો જાનતા હૈ. સબકા વિવેક કરતા હૈ. હૈ? દુઃખકો દુઃખ જાનતા હૈ, સુખકો સુખ જાનતા હૈ, વિકારકો વિકાર જાનતા હૈ, અવિકારકો અવિકાર જાનતા હૈ. આહાહા..! ધર્મીકા સચ્ચા દર્શનપૂર્વક જો જ્ઞાન હુઆ, વહ જ્ઞાન દુઃખકો દુઃખરૂપ જાનતા હૈ, રાગકો રાગરૂપ જાનતા હૈ, સુખકો સુખરૂપ જાનતા હૈ. સુખ યાની અપને આત્માકા સુખ, હાં! દુનિયામેં સુખ કહીં નહીં હૈ. વહ સબ દુઃખી પ્રાણી હૈ. આહાહા..! '**ईत्यादिका विवेक वर्तता है.**'

'**साधकदशामें साधकके योग्य अनेक परिणाम वर्तते रहते हैं...**' સાધકદશા ધર્મીકી-

સમકિતીકી હૈ, આહાહા..! વહ '**साधकके योग्य...**' સાધકકે યોગ્ય-લાયક '**અનેક પરિણામ વર્તતે રહતે હૈં પરંતુ 'મૈં પરિપૂર્ણ હૂં' ઐસા બલ સતત સાથ હી સાથ રહતા હૈ.**' આહાહા..! ક્યા કહતે હૈં? સાધકદશા ધર્મીકી દશામેં સમકિતીકો '**साधकके योग्य अनेक परिणाम वर्तते हैं, वर्तते रहते हैं. परंतु मैं परिपूर्ण हूं, ऐसा बल सतत साथ ही साथ रहता है.**' મૈં વસ્તુ તો પરિપૂર્ણ હૂં. આહાહા..! ધ્રુવ, જાનતે હૈં પર્યાયમેં, સમજમેં આયા? ધ્રુવ જાનતા નહીં. જાનતે હૈં પર્યાયમેં, પરંતુ પર્યાયમેં જાનતે હૈં કિસકો? ધ્રુવકો. નિત્ય રહનેવાલી ચીજકો પર્યાય જાનતી હૈ. આહાહા..! '**साधकदशामें साधकके योग्य अनेक परिणाम वर्तते हैं, वर्तते रहते हैं. परंतु मैं परिपूर्ण हूं, ऐसा बल सतत साथ ही साथ रहता है.**'

'**पुरुषार्थरूप क्रिया अपनी पर्यायमें होती है...**' આહાહા..! ક્યા કહતે હૈં? અપને શુદ્ધ ધ્રુવ સ્વરૂપકી ઓર જો પુરુષાર્થ આયા વહ પર્યાય હૈ. વહ ધ્રુવ નહીં હૈ. ધ્રુવ પરસે જો પુરુષાર્થ ઉત્પન્ન હુઆ વહ તો પર્યાય હૈ. આહાહા..! હૈ? '**पुरुषार्थरूप क्रिया अपनी पर्यायमें होती है...**' આહાહા..! ત્રિકાલી જ્ઞાયક સ્વરૂપ ભગવાન આત્મા પરિપૂર્ણ પરમાત્મસ્વરૂપ.. આહાહા..! અપ્પા સો પરમપ્પા, ઐસા તારણસ્વામીમેં આતા હૈ. અપ્પા સો પરમપ્પા-આત્મા પરમાત્મા હી હૈ. આહા..! કહાં કિસકો પડી હૈ. આહા..!

યહાં કહતે હૈં, '**पुरुषार्थरूप क्रिया अपनी पर्यायमें होती है...**' સ્વભાવસન્મુખકા પુરુષાર્થ ત્રિકાલી ધ્રુવ ઓરકા પુરુષાર્થ, વહ ક્રિયા પર્યાયમેં હોતી હૈ. ધ્રુવમેં નહીં હોતી. આહા..! ક્યા કહા? અરેરે..! પુરુષાર્થ જો ત્રિકાલીકા શ્રદ્ધા-જ્ઞાન-ચારિત્ર, વહ પર્યાયમેં હોતા હૈ. ધ્રુવ તો ત્રિકાલી એકરૂપ હૈ. ઉસકી શ્રદ્ધા-જ્ઞાન-ચારિત્ર વહ પર્યાયમેં હોતા હૈ. આહાહા..! ઔર પર્યાય બિનાકા કભી અકેલા સામાન્ય હોતા નહીં. ઐસા હો તો મોક્ષમાર્ગ બિના અકેલા આત્મા રહ જાય. આહાહા..! સમજમેં આયા? ઐસા ઉપદેશ. ઐસે પર્યુષણ, ઉસમેં ઐસા ઉપદેશ. બાહરકી બાતેં, યહ કરના, ઉપવાસ કરના, આઠ દિન-દસ દિનકે બિના પાનીકે કરો. ઐસા દસલક્ષણી પર્વકા ઉત્સવ કરો, મહોત્સવ કરો. આહાહા..! અરે..! પ્રભુ! ઉસમેં ક્યા હૈ? ઉસમેં રાગકી મંદતા હો તો કદાચિત્ પુણ્ય બંધેગા. બાકી આત્માકો કુછ લાભ બિલકુલ નહીં હૈ, નુકસાન હૈ. આહાહા..!

ઐસા સતત સાથ હી સાથ રહતા હૈ. '**पुरुषार्थरूप क्रिया...**' યે ક્યા કહતે હૈં? આત્મા જો ધ્રુવ હૈ, ઉસમેં પુરુષાર્થસે જો પ્રગટ સમ્યગ્દર્શન હોતા હૈ તો વહ પુરુષાર્થ પર્યાયમેં હૈ, ત્રિકાલમેં નહીં. ત્રિકાલ તો એકરૂપ હૈ. ધ્રુવ તો ત્રિકાલ એકરૂપ હૈ. પુરુષાર્થ

હુઆ હૈ વહ તો પર્યાયમેં હુઆ હૈ. આહાહા..! અરેરે..! ઐસી બાત સુનને મિલે નહીં ઔર મનુષ્યભવ પશુકી ભાંતિ ચલા જાતા હૈ. પશુ ઔર મનુષ્યમેં કોઈ અંતર નહીં હૈ. વહ આગે કહેંગે. દોપહરકો આયેગા. જો એકાંત માનતા હૈ, દ્રવ્ય હી માનતા હૈ, પર્યાયકો નહીં માનતા હૈ, વહ પશુ હૈ. પશુ નામ બધ્યતિ ઈતિ પશુ. સંસારસે મિથ્યાત્વસે બંધતા હૈ. આહાહા..! ઔર પર્યાયકો માનતા હૈ ઔર ધ્રુવકો નહીં માનતે હૈં, વે ભી પશુ હૈં. આહા..! વહ ભી પશુતુલ્ય એકાંતમેં, જૈસે પશુકો માત્ર ઘાસ ખાનેકી આદત હૈ, ઘાસકે અંદર લડ્ડુ ડાલો તો ભી વહ ઘાસકે સાથ લડ્ડુ ખાતા હૈ. લડ્ડુકો અલગ નહીં ખાતા. ઐસે પશુકી ભાંતિ આત્મા, તિર્યંચકી ભાંતિ રાગ ઔર પુણ્યકો અપના આત્માકે સાથ મિલાકર ભોગતા હૈ. આહાહા..! અરે..! કૌન કહે? ત્રિલોકનાથ સર્વજ્ઞદેવ પરમેશ્વર ઈન્દ્રોંકે સમક્ષ યહ બાત કરતે હૈં. અભી ભી વહાં પરમેશ્વર વિરાજતે હૈં. બાઘ ઔર સિંહ, ઔર રીંછ જંગલમેંસે સુનને ચલે આતે હૈં. યહ બાત સુનનેકો. સાધારણ બાત ઔર કથા તો ઘર-ઘરમેં હૈ. આહાહા..!

યહાં કહતે હૈં કિ '**પુરુષાર્થકી ક્રિયા અપની પર્યાયમેં હોતી હૈ ઔર સાધક ઉસે જાનતા હૈ,...**' વીર્યકો જાનતા હૈ. બસ! હો ગયા? '**તથાપિ દૃષ્ટિકે વિષયભૂત ઐસા જો નિષ્ક્રિય દ્રવ્ય...**' જો દ્રવ્ય હૈ ન? વહ નિષ્ક્રિય હૈ-પરિણામ બિનાકા. '**વહ અધિકકા અધિક રહતા હૈ.**' દૃષ્ટિમેં. '**ઐસી સાધકપરિણતિકી અટપટી રીતિકો જ્ઞાની બરાબર સમજતે હૈં, દૂસરોંકો સમજના કઠિન હોતા હૈ.**' (શ્રોતા :- પ્રમાણ વચન ગુરુદેવ!)